

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	10Szd/4/2013
Identifikačné číslo spisu:	2011200537
Dátum vydania rozhodnutia:	06.11.2013
Meno a priezvisko:	JUDr. Zuzana Ďurišová
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2013:2011200537.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Zuzany Ďurišovej a členov senátu JUDr. Jany Henčekovej, PhD. a JUDr. Petra Paludu v právnej veci žalobkyne Fakultná nemocnica Trnava, A. Žarnova 11, 917 75 Trnava, IČO: 006 103 81, právne zastúpenej Advokátskou kanceláriou MAJLING & NINČÁK, s.r.o. so sídlom Palárikova 14, 811 04 Bratislava, IČO: 35 960 728, proti žalovanému Úradu pre dohľad nad zdravotnou starostlivosťou, so sídlom Žellova 2, 829 24 Bratislava 25, o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia a postupu žalovaného č. ZS 205/00014/2010/R zo dňa 16. augusta 2011, o odvolaní žalobkyne proti rozsudku Krajského súdu v Trnave č. k. 14S/79/2011-71 zo dňa 23. mája 2013, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu Trnave č. k. 14S/79/2011-71 zo dňa 23. mája 2013 p o t v r d z u j e .

Účastníkom náhradu trov odvolacieho konania n e p r i z n á v a .

Odôvodnenie

I.

Konanie pred prvostupňovým a druhostupňovým správny orgánom

Rozhodnutím Úradu pre dohľad nad zdravotnou starostlivosťou, pobočka Trnava č. k. 205/00014/2010 zo 16. augusta 2011 bola na základe ukončeného výkonu dohľadu nad poskytnutím zdravotnej starostlivosti podľa § 18 ods. 1 písm. b) bod 1, § 50 ods. 2 písm. a) v spojení s § 64 ods. 2 písm. b) a ods. 5 zákona č. 581/2004 Z. z. o zdravotných poisťovniach, dohľade nad zdravotnou starostlivosťou a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon č. 581/2004 Z.z.“) a podľa § 47 Správneho poriadku poskytovateľovi zdravotnej starostlivosti Fakultnej nemocnica Trnava, A. Žarnova 11, 917 75 Trnava, IČO: 006 103 81 (ďalej len „poskytovateľ zdravotnej starostlivosti“) za porušenie § 4 ods. 3 zákona č. 576/2004 Z. z. o zdravotnej starostlivosti, službách súvisiacich s poskytovaním zdravotnej starostlivosti a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 576/2004 Z. z.“), t. j. za porušenie povinnosti poskytnúť zdravotnú starostlivosť správne uložená pokuta

830 € (slovom: osemstotridsať eur).

Porušenie zákonnej povinnosti v zmysle § 4 ods. 3 zákona č. 576/2004 Z. z. spočívalo v tom, že poskytovateľ zdravotnej starostlivosti v období od 29.12.2009 do 04.01.2010 pri poskytovaní zdravotnej starostlivosti pacientke pani MUDr. D. O. (ďalej len „pacientka“) túto neposkytol správne. Pacientke, ktorá bola rizikovou pacientkou, nebola na začiatku hospitalizácie nasadená profylaktická liečba tromboembolickej choroby, ale až na 6. deň hospitalizácie, i keď neexistovala kontraindikácia skoršieho nasadenia liečby. U pacientky tiež nebolo realizované EEG vyšetrenie, nebola dodiagnostikovaná príčina ťažkého neurologického deficitu po odznení kumulácie (prípadne statusu) epileptických záchvatov kontrolnými zobrazovacími vyšetreniami mozgu (CT resp. MR), neboli vyšetrené laboratórne parametre pri zásadnom zhoršení zdravotného stavu dňa 04.01.2010, nebola terapeuticky korigovaná hypokaliémia zistená dňa 01.01.2010 a oneskorene bola nasadená ATB liečba. Pri rozhodovaní vo veci bolo upustené od pôvodne zisteného porušenia v súvislosti s diagnostikou infarktu myokardu.

Proti tomuto rozhodnutiu podala žalobkyňa rozklad, o ktorom rozhodol žalovaný rozhodnutím č. ZS 205/00014/2010/R zo dňa 16. augusta 2011 tak, že rozklad zamietol a prvostupňové rozhodnutie potvrdil.

II.

Konanie na súde I. stupňa

Na základe žaloby preskúmal Krajský súd v Trnave napadnuté rozhodnutie, ako aj konanie predchádzajúce jeho vydaniu a po zistení, že žaloba nie je dôvodná, túto zamietol. V odôvodnení rozhodnutia uviedol, že nepovažoval za dôvodné poukazy na nerešpektovanie § 34 Správneho poriadku s poukazom na nevypočutie účastníka, resp. jednotlivých lekárov a nevypracovanie znaleckého posudku. Ako bolo podrobne uvedené v napadnutom rozhodnutí, tak štatutárny zástupca, ako aj jednotliví do úvahy prichádzajúci lekári mali možnosť v priebehu konania o výkone dohľadu vyjadrovať sa k jednotlivým skutočnostiam zisteným v konaní. Rovnako bol žalobkyni daný k dispozícii Protokol č. 151/2010, proti ktorému boli z jej strany podané námietky a tie boli po konzultácii s odborným konzultantom úradu znovu prerokované so žalobkyňou. To, že žalobkyňa nevyužila možnosť vyjadriť sa k podkladom pre rozhodnutie na základe výzvy uvedenej priamo v upovedomení o začatí správneho konania vo veci pokuty, nemôže byť považované za vadu správneho konania, v ktorom bolo vydané rozhodnutie o pokute.

Súd nepovažoval za dôvodné ani tvrdenie, že žalovaný sa v rozhodnutí o rozklade nezaoberal námietkami podanými k Protokolu o vykonanom dohľade č. 174/2010. Ako vyplynulo z rozhodnutí, aj z vyjadrenia k žalobe, zodpovednosť žalobkyne za porušenie povinností nesúvisí priamo so skutočnosťou, aká diagnóza bola určená ako príčina smrti, ale vyplýva z preukázaného porušenia povinností v súvislosti s liečbou ochorenia, pre ktoré bola pacientka hospitalizovaná, ako aj následné, resp. súvisiace zdravotné komplikácie, pri liečbe ktorých žalobkyňa nepostupovala lege artis. Jednotlivé pochybenia žalobkyne boli konkrétne uvedené vo výroku napadnutého rozhodnutia a právne závery boli dostatočne podrobne a presvedčivo uvedené v odôvodnení.

Ďalej krajský súd uviedol, že nebolo v rozpore s právnou úpravou, ak na prejednanie veci v správnom konaní nebolo nariadené ústne pojednávanie. Správne orgány v rámci svojej kompetencie a vzhľadom na doterajší priebeh konania a skutočností zistené aj vykonaným dohľadom postupovali spôsobom, ktorý považovali za účelný. Podľa názoru súdu neobstojí ani žalobný dôvod, že správne orgány dostatočne nepreukázali porušenie povinností poskytnúť zdravotnú starostlivosť správne. K otázke nenariadenia znaleckého dokazovania súd uviedol, že prvostupňový orgán postupom v zmysle § 43 zákona č. 581/2004 Z. z. na zistenie stavu vecí pribral do konania dvoch konzultantov z oblasti neurológie a kardiológie. Zákon striktne nevyžaduje, aby vo veci bolo nariadené znalecké dokazovanie, ani nepriznáva vyššiu hodnotu znaleckému posudku v porovnaní s odborným posudkom konzultanta. Odborní konzultanti sa kompetentne vyjadrili k jednotlivým námietkam proti Protokolu z výkonu dohľadu nad zdravotnou starostlivosťou. Nie je preukázaný dôvod ani na spochybňovanie výsledkov takto vykonaného dokazovania, ani na ich dopĺňanie o znalecký posudok na účely ako podkladu pre rozhodnutie vo veci pokuty. V žalobe nebola nijakým konkrétnym spôsobom spochybnená správnosť záverov odborných konzultantov.

III.

Odvolanie

Proti rozsudku krajského súdu podala odvolanie žalobkyňa a žiadala, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky napadnutý rozsudok zmenil tak, že zruší rozhodnutie žalovaného a vec mu vráti na ďalšie konanie. Na odôvodnenie odvolania žalobkyňa uviedla, že povinnosťou správneho orgánu je zistiť všetky právne rozhodné skutočnosti bez ohľadu na to, v čí prospech svedčia. Z povinnosti správneho orgánu zistiť úplný stav veci tiež vyplýva, že správny orgán nie je viazaný návrhmi účastníkov konania na vykonanie dôkazov. Stav veci sa musí zistiť súčasne presne, čo znamená, že musí čo najviac zodpovedať reálnej skutočnosti. Zistenie úplného a presného stavu veci je základným predpokladom zákonnosti a správnosti rozhodnutia správneho orgánu. Dôkazy, ktoré sú základom správnych rozhodnutí, musia mať taký charakter, aby nebolo možné pochybovať o ich hodnovernosti a objektívnom posúdení skutočného stavu veci. Dôkazom v konaní o posúdenie správnosti poskytnutia zdravotnej starostlivosti sú predovšetkým odborné nálezy, odborné posudky, znalecké posudky a stanoviská.

Napriek vyslovenému názoru, že správne orgány v rámci svojej kompetencie a vzhľadom na doterajší priebeh konania a skutočnosti zistené aj vykonaným dohľadom postupovali spôsobom, ktorý považovali za účelný, žalobkyňa naďalej zastáva názor, že prvostupňový správny orgán porušil § 34 zákona o správnom konaní, v zmysle ktorého ods. 1 na dokazovanie mal použiť všetky prostriedky, ktorými možno zistiť a objasniť skutočný stav veci a ktoré sú v súlade s právnymi predpismi. Žalobkyňa aj naďalej má za to, že žalovaný nevzal do úvahy skutočnosť, že prvostupňový správny orgán dostatočne nevykonával dokazovanie. Žalovaný pri posudzovaní skutkového a právneho stavu nezistil náležité skutkový stav, a to napriek tomu, že tak neurobil ani prvostupňový správny orgán a následne nemohol byť takto zistený stav dostačujúcim podkladom pre posúdenie veci. Nemožno sa stotožniť s tým, že by si prvostupňový orgán obstaral všetky podklady, ktoré boli nevyhnutné na objasnenie veci a ktoré boli následne podkladom pre vydanie prvostupňového rozhodnutia. Je pravdou, že vykonávanie dôkazov patrí správne orgánu, avšak tento je súčasne povinný vykonať dôkazy objektívne, a nie sa len opierať o stanoviská konzultanta úradu. Žalobkyňa má za to, že žalovaný neumožnil účastníkovi konania, resp. konajúcim lekárom možnosť prejavu, keď tak neurobil ani prvostupňový orgán na ústnom pojednávaní, kde je možné klásť otázky svedkom a znalcom a žalovaný vychádzal pri rozhodovaní len z písomného vyjadrenia lekárov konajúcich v liečebnom procese.

Žalovaný viacmenej súhlasil, aby v tomto konaní, ako aj v ďalších konaniach, ktoré sú vedené proti žalovanému a iným poskytovateľom zdravotnej starostlivosti, boli podávané údajné odborné stanoviská neznámymi osobami tzv. „konzultantmi“, ktorí nemajú kvalifikačné predpoklady pre posudzovanie skutkového stavu súvisiaceho s vykonávaním zdravotnej starostlivosti. Žalovaný by mal postupovať v zmysle § 34 zákona o správnom konaní, v zmysle ktorého podkladom pre rozhodnutie vo veci určite nemôže byť odborné stanovisko neznámej osoby označenej ako odborný konzultant. Žalobkyňa aj naďalej zastáva názor, že žalovaný mal hodnotiť stanoviská odborných konzultantov ako právne bezvýznamné, ktoré nemôžu nahrádzať znalecký posudok, ktorý mal byť vo veci ako dôkaz vypracovaný súdnym znalcom. Predseda úradu sa odmietol zaoberať možnou neobjektívnosťou posudzovania skutkového stavu konzultantmi.

Žalovaný sa mal v konaní o rozklade zaoberať námietkami žalobkyne, ktoré boli podané k Protokolu o vykonanom dohľade č. 174/2010. Nemožno súhlasiť s tvrdením žalovaného, že námietky podané v správnom konaní, vrátane rozkladu nie sú podložené argumentmi, ktoré sú významné práve v súvislosti s rozhodnutím o neuložení pokuty. Žalovaný nesprávne postupoval, keď vychádzal z toho, že je daná zodpovednosť žalobkyne, ktorú údajne v námietkach proti protokolu nevyvrátila. Toto tvrdenie žalovaného je tendenčné a bez ohľadu na to, ako posúdil námietky, držal sa toho názoru, že je daná zodpovednosť žalobkyne bez ohľadu na to, že by ďalej skúmal, či v skutočnosti došlo k porušeniu povinnosti, navyše rozhodnutie je odôvodnené len tým, že došlo k porušeniu povinnosti, avšak vôbec nie je uvedené, akej povinnosti. Vecnú nesprávnosť rozhodnutia vidí žalobkyňa aj v tom, že predseda úradu bagatelizoval závery vykonaného dokazovania.

Ďalej žalobkyňa uviedla, že nebola zohľadnená skutočnosť, že príčinou úmrtia pacientky nebola tromboembolická choroba. Ohľadom vytýkanej absencie realizácie EEG má za to, že pacientka bola

adekvátne liečená vzhľadom na kumuláciu epileptických záchvatov fokálnych so sekundárnou generalizáciou - parenterálne antiseptiká s následnou formou podávania antiepileptík a aj keď EEG nebolo realizované, postupovalo sa lege artis v zmysle podávania antiepileptickej terapie u pacientky so sekundárnou epilepsiou. Rovnako namieta, že odborníci nevzali do úvahy lekárske správy a záznamy z dekurzov, z ktorých jednoznačne vyplýva, že EEG nemal byť realizovaný. Žalobkyňa považovala za zavádzajúce tvrdenie, že nevyšetrenie laboratórnych parametrov malo byť dôvodom pre zásadné zhoršenie stavu dňa 4. januára 2010. Pacientka mala vyšetrené parametre arteriálnej ABR, ktorá odzrkadľila respiračnú insuficienciu, a na ktorej podklade bola prítomná porucha vedomia na úrovni kómy. Obratom boli nasadené širokospektrálne antibiotiká parenterálne, ktoré boli nasadené včas, a to na podklade klinického nálezu oslabeného dýchania a pretrvávajúcich febrilit. Žalovaný nedôvodne vytýkal absenciu korekcie hypokaliémie, ktorej pacientka symptómy nemala, nebola prítomná arytmia v dôsledku nekorigovanej hypokaliémie, u pacientky bola prítomná tachykardia v dôsledku hypoxie a febrilit. Zo znakov určených v konaní žiaden nebral do úvahy toxikologickú anamnézu pacientky a možnosť poškodenia srdca a mozgu v dôsledku chronickej expozície opiátom, etylom a analgetikami, ktorých prítomnosť preukázali závery opakovane vykonaných toxikologických vyšetrení na prítomnosť opiátov a ich derivátov, metamfetamínu a analgetík, ktorých užívanie rozhodne bolo dôsledkom zlyhania organizmu pacientky.

Konanie a samotné rozhodovanie oboch správnych orgánov je v rozpore s právnymi predpismi v časti vykonávania a hodnotenia dôkazov, keď osobné konzultácie svojich pracovníkov s erudovanými zamestnancami žalobkyne zamieňa s ústnym pojednávaním, na ktorom mali byť vypočutí súčasne odborníci a lekári v liečebnom procese, a nie lekári a zamestnanci prvostupňového orgánu.

Podľa žalobkyne rozhodnutie správneho orgánu sa zakladá na nesprávnom skutkovom základe, z ktorého boli vyvedené nesprávne závery. Žalobkyňa má za to, že s ohľadom na zdravotný stav pacientky nedošlo k pochybeniam pri poskytovaní zdravotnej starostlivosti, ktoré boli vyslovené rozhodnutím.

Žalobkyňa navrhla vzhľadom na nepreskúmateľnosť napadnutého rozhodnutia, aby odvolací súd rozsudok Krajského súdu Trnava č. k. 14S/79/2011 zo dňa 23. mája 2013 zmenil tak, že zruší rozhodnutie žalovaného č. k. ZS 205/00014/2010/R zo dňa 16. augusta 2011 a rozhodnutie Úradu pre dohľad nad zdravotnou starostlivosťou, pobočka Trnava č. k. ZS 205/00014/2010 zo dňa 5. novembra 2010 a vec vráti žalovanému správne orgánu na ďalšie konanie.

Žalovaný v písomnom vyjadrení k odvolaniu poukázal na to, že s námietkami žalobkyne nesúhlasí, považoval ich za účelové a žiadal napadnutý rozsudok krajského súdu potvrdiť. K odvolacím námietkam uviedol, že konzultanti boli žalobkyni známi už počas konania. Neopodstatnené je aj tvrdenie žalobkyne o nedostatočne vykonanom dokazovaní. Žalovaný odmieta toto tvrdenie a poukazuje na skutočnosť, že žalobkyňa sa mala možnosť viackrát vyjadriť vo veci, a to nielen písomne, ale aj ústne: dňa 26. februára 2010 sa počas výkonu dohľadu priamo v sídle žalobkyne uskutočnilo osobné stretnutie so zástupcami žalobcu, dňa 26. apríla 2010 osobné prerokovanie záverov protokolu so žalobkyňou, dňa 5. augusta 2010 prerokovanie námietok k protokolu so žalobkyňou. Žalobkyňa sa tiež vo veci vyjadrovala aj písomne: vyjadrenie zo dňa 8. marca 2010 (obsahujúce vyjadrenie primára neurologického oddelenia zo dňa 5. marca 2010 k zdravotnej starostlivosti poskytnutej na neurologickom oddelení, vyjadrenie primárky internej kliniky zo dňa 8. marca 2010 k hospitalizácii pacientky od 15. júna 2009 do 18. júna 2009 a vyjadrenie primárky KAIM k hospitalizácii pacientky od 7. júna 2009 do 15. júna 2009), námietky žalobkyne k protokolu zo dňa 10. mája 2010 (obsahujúce vyjadrenie primára neurologického oddelenia zo dňa 3. mája 2010 a vyjadrenie službukonajúceho kardiológa zo dňa 10. mája 2010), dopĺňujúce vyjadrenie žalobkyne zo dňa 6. júla 2010 (obsahujúce vyjadrenie primára neurologického oddelenia zo dňa 2. júla 2010 a vyjadrenie službukonajúceho neurológa zo dňa 30. júna 2010). Žalovaný dal žalobkyni ako účastníkovi konania aj v priebehu prvostupňového správneho konania možnosť vyjadriť sa k veci a k podkladom pre rozhodnutie na základe výzvy, obsiahnutej v upovedomení o začatí správneho konania zo dňa 29. septembra 2010. Žalobkyňa však na uvedenú výzvu nereagovala a vo veci začatého správneho konania nezaslala ani svoje vyjadrenie, ani neuplatnila žiadne návrhy na dokazovanie, ani žiadne zo svojich práv, ktoré jej ako účastníkovi správneho konania priznáva Správny poriadok. Druhostupňový správny orgán žalovaného vyzval žalobkyňu listom zo dňa 1. marca 2011, aby sa dňa 30. marca 2011 prišla oboznámiť s podkladmi pre vydanie rozhodnutia a zároveň dal žalobkyni možnosť vyjadriť sa k podkladom na vydanie rozhodnutia v termíne do 30. marca 2011. Žalobkyňa sa na

oboznámenie s dôkazmi a podkladmi pre vydanie rozhodnutia v stanovenom termíne nedostavila a reagovala zaslaním vyjadrenia zo dňa 15. marca 2011, v ktorom uviedla, že sa v plnej miere pridržiava dôvodov podaného rozkladu a žiada zrušenie rozkladom napadnutého rozhodnutia.

Žalovaný považoval za nedôvodné tvrdenie o nedostatočnom dokazovaní a nedodržaní § 34 Správneho poriadku. Vykonávanie dôkazov patrí správneho orgánu, ktorý v každom štádiu konania skúma, či je potrebné ten-ktorý dôkazný prostriedok vykonať. V súlade so zásadou materiálnej pravdy a pri zachovaní zásady účelnosti a hospodárnosti, ak má žalovaný skutkový stav za dostatočne preukázaný a objasnený, nemusí vyhovieť návrhu na vykonanie ďalšieho dokazovania. V § 34 Správneho poriadku sú dôkazy uvedené len príkladmo, pričom ako dôkaz možno použiť všetky prostriedky, ktorými možno zistiť a objasniť skutkový stav a ktoré sú v súlade s právnymi predpismi. Správny poriadok nevyklučuje, aby si žalovaný o odbornej - medicínskej otázke urobil úsudok na základe zadovážených odborných stanovísk erudovaných odborníkov z príslušných medicínskych oblastí, pretože stanoviská takto prizvaných odborníkov ako dôkaz pre budúce správne konanie o uložení pokuty za výkonom dohľadu zistené porušenie § 4 ods. 3 zákona č. 576/2004 Z. z. predpokladá aj zákon č. 581/2004 Z. z., podľa ktorého sa riadi výkon dohľadu, v ktorom sa vlastne zistia okolnosti naplnenia skutkovej podstaty správneho deliktu porušenia § 4 ods. 3 zákona č. 576/2004 Z. z. V danom prípade boli v konaní obstarané ako podklady rozhodnutia posudky dvoch erudovaných odborníkov - prof. MUDr. G. E., PhD., odborníka z medicínskeho odboru neurológie a prednostu Neurologickej kliniky Univerzitnej nemocnice v Martine, a práve z dôvodu náležitého posúdenia prípadu vzhľadom na obsah námietok žalobcu k protokolu aj doc. MUDr. O. E., CSc., FESC, odborníka z medicínskeho odboru kardiológie a hlavného odborníka Ministerstva zdravotníctva SR pre kardiológiu. V tejto súvislosti žalovaný opakovane poukazuje na rozsudok Krajského súdu v Žiline č. k. 10S/207/2006-50 zo dňa 30. októbra 2007, v ktorom súd uviedol, že samotný zákon č. 581/2004 Z. z. počítá s odbornými vyjadreniami konzultantov ako dôkaznými prostriedkami v správnom konaní. Rovnaký právny názor vyslovil aj Najvyšší súd Slovenskej republiky v rozsudku č. k. 4 Sžo 10/2008 zo dňa 26. februára 2009, ktorým potvrdil vyššie citovaný rozsudok Krajského súdu v Žiline. Práve za účelom posúdenia správnosti poskytnutej zdravotnej starostlivosti, ktorého výsledkom je konštatovanie, či zdravotná starostlivosť bola poskytnutá správne, a teda či došlo alebo nedošlo k porušeniu § 4 ods. 3 zákona č. 576/2004 Z. z., sa do procesu výkonu dohľadu prizýva aj príslušný odborník z posudzovanej medicínskej oblasti podľa § 43 ods. 4 zákona č. 581/2004 Z. z.. Konzultanti musia spĺňať podmienky stanovené v § 43 ods. 6 zákona č. 581/2004 Z. z., a to podmienku odbornej spôsobilosti podľa § 33 zákona č. 578/2004 Z. z. o poskytovateľoch zdravotnej starostlivosti, zdravotníckych pracovníkoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, v tých pracovných činnostiach, v ktorých majú vykonávať dohľad a podmienku najmenej päťročnej odbornej zdravotníckej praxe v oblasti poskytovania zdravotnej starostlivosti. Vyššie uvedený rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky č. k. 4Sžo/10/2008 zo dňa 26. februára 2009 potvrdil rozsudok Krajského súdu v Žiline č. k. 10S/207/2006 zo dňa 30. októbra 2007 v tom zmysle, že ak by aj správny orgán prizval do konania znalca, tento by vychádzal iba z tých skutočností, ktoré sú známe aj konzultantom a Správny poriadok v žiadnom zo svojich ustanovení nezoraďuje jednotlivé dôkazné prostriedky podľa ich dôkaznej sily a nevyklučuje, aby správny orgán na posúdenie odbornej otázky namiesto znalca použil aj odborný posudok konzultanta. Vzhľadom na uvedené neobstojí požiadavka ohľadom nariadenia znaleckého dokazovania.

V súvislosti s opakovanými medicínskymi námietkami žalobkyne, ktoré by podľa nej mali potvrdiť správnosť jeho postupu pri poskytovaní zdravotnej starostlivosti pacientke a s ktorými sa žalovaný dôkladne vysporiadal počas výkonu dohľadu, počas správneho konania č. k. ZS 205/00014/2010, ako aj vo vyjadrení zo dňa 24. novembra 2011 k podanej žalobe, žalovaný opakovane uvádza, že mal vedomosť o toxikologickej anamnéze pacientky, vzal ju do úvahy, ale zdravotnú starostlivosť musí posudzovať objektívne a nemôže konštatovať o zdravotnej starostlivosti, ktorá je nesprávne poskytnutá pacientke hoc aj s toxikologickou anamnézou, že je správna, keď správne poskytnutá nie je. Uvedenú anamnézu poznala aj žalobkyňa a spolu so zdravotnými komplikáciami bolo potrebné pacientku vnímať ako rizikóvu pacientku. V prvostupňovom rozhodnutí žalovaného sa v časti odôvodnenia výšky pokuty na dolnej hranici z možnej zákonnej sadzby pokuty výslovne uvádza, že pri určovaní výšky pokuty bolo prihliadnuté aj na skutočnosť, že nesprávne poskytnutá zdravotná starostlivosť nemala za bezprostredný následok úmrtie pacientky, pretože táto bola už v závažnom stave prijatá na hospitalizáciu a navyše bol jej zdravotný stav podmienený aj užívaním opiátov a derivátov a závislosťou na alkohole, potvrdených

toxikologickým vyšetrením. Neobstoí tvrdenie, že EEG vyšetrenie nemalo byť realizované, lebo priamo zo zápisu v zdravotnej dokumentácii vyplýva, že pri vstupnom vyšetrení pacientky dňa 29. decembra 2009 bolo plánované, pacientka mala posledný manifestný klinický epileptický záchvat dňa 30. decembra 2009 ráno. Neobstoí tiež tvrdenie žalobkyne, že žalovaný jej nedôvodne vytýka ako pochybenie absenciu korekcie hypokaliémie. Konštatovanie žalovaného o tomto pochybení vychádza z predloženej zdravotnej dokumentácie, ktorá je dôkazom poskytnutej zdravotnej starostlivosti pacientke, a z ktorej vyplýva, že napriek preukázateľne zisteným laboratórnym hodnotám (3,05 mmol/l) dňa 1. januára 2010 nebola hypokaliémia terapeuticky korigovaná. Žalovaný znovu poukazuje na skutočnosť, že hoci dňa 31.12.2009 bol u pacientky zaznamenaný náhly pokles saturácie krvi kyslíkom a privolaný konziliárny lekár OAIM po intubácii pacientky odsal belavožlté hlieny z respiračných ciest a tiež už dňa 1. januára 2010 bolo zistené zvýšenie CRP z 2,38 na 78,78 mg/l, pretrvávala tachykardia, tachypnoe, relatívna hypotenzia a posuny v acidobázickej rovnováhe, subfebrílie až febrility, tak až dňa 4. januára 2010 sa u pacientky konštatovala prítomnosť akútnej bronchitídy a až vtedy bola nasadená antibiotická liečba. Po odznení epileptických záchvatov pretrvával u pacientky ťažký neurologický deficit, no neboli realizované kontrolné zobrazovacie vyšetrenia mozgu (MR alebo CT), pričom neobstoí zdôvodňovanie nerealizovania CT alebo MR alebo RTG, ktoré ako pomocné diagnostické vyšetrenia mohli prispieť k diagnostike stavu pacientky tým, že uvedené vyšetrovacie pracoviská sa nachádzajú v budove na opačnom konci areálu a pacientka bola nestabilná, a vyšetrenie EEG nebolo možné, lebo počas novoročných sviatkov nebolo dostupné. V súvislosti s tvrdením o príčine smrti pacientky žalovaný zdôrazňuje, že ani v druhostupňovom, ani v prvostupňovom rozhodnutí, vydanom v správnom konaní č. k. ZS 205/00014/2010 neuviedol, že by príčinou smrti bola tromboembolická choroba pacientky. Žalovaný ako jedno z pochybení žalobkyne zistil nedôvodný odklad profylaktickej liečby tromboembolickej choroby u rizikovej pacientky, pričom komplikáciou tromboembolickej choroby je infarkt myokardu, na ktorý pacientka podľa záveru prehliadajúceho lekára zomrela. Profylaktická liečba tromboembolickej choroby mala byť u pacientky ako rizikovej nasadená od začiatku, nie až na šiesty deň hospitalizácie dňa 3. januára 2010. Keďže pitva realizovaná nebola, nakoľko ju prehliadajúci lekár (vlastný zamestnanec žalobcu) nenariadil, žalovaný musí rešpektovať záver prehliadajúceho lekára o tom, že bezprostrednou príčinou smrti bol infarkt myokardu. Opak by mohla preukázať jedine pitva. V tejto súvislosti žalovaný považuje za potrebné zdôrazniť, že bezdôvodný odklad nasadenia profylaktickej liečby tromboembolickej choroby je zisteným nedostatkom v poskytnutej zdravotnej starostlivosti, čo ale nemožno zamieňať s príčinou smrti pacientky. Žalovaný pri skúmaní správnosti zdravotnej starostlivosti skúma, či poskytovateľ zdravotnej starostlivosti postupoval podľa § 4 ods. 3 zákona č. 576/2004 Z. z., t. j. či realizoval všetky zdravotné výkony na správne určenie choroby so zabezpečením včasnej a účinnej liečby s cieľom uzdravenia osoby alebo zlepšenia stavu pri súčasných poznatkoch lekárskej vedy. Teda nie je vylúčené, že pacient zomrie aj napriek správnej zdravotnej starostlivosti a naopak, že zdravotná starostlivosť nebola poskytnutá správne, hoci pacient nezomrel; na následky nesprávne poskytnutej zdravotnej starostlivosti sa podľa § 50 ods. 2 zákona č. 581/2004 Z. z. prihliada pri určovaní výšky pokuty, lebo samotný skutok - porušenie § 4 ods. 3 zákona č. 576/2004 nastalo bez ohľadu na následok.

Vzhľadom na uvedené žalovaný navrhol, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky nevyhovел odvolaniu žalobcu a aby rozsudok prvostupňového súdu č. k. 14S/79/2011-71 zo dňa 23. mája 2013 potvrdil.

IV.

Konanie pred odvolacím súdom

Najvyšší súd Slovenskej republiky, ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 O.s.p. v spojení s § 246c ods. 1 O.s.p.) preskúmal napadnutý rozsudok, ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo, v medziach podaného odvolania (§ 212 ods. 1 O.s.p. v spojení s § 246c ods. 1 O.s.p.), odvolanie prejednal bez nariadenia pojednávania (§ 250ja ods. 2 O.s.p.), keď deň vyhlásenia rozhodnutia bol zverejnený minimálne päť dní vopred na úradnej tabuli a na internetovej stránke Najvyššieho súdu Slovenskej republiky www.nsud.sk (§ 156 ods. 1 a ods. 3 O.s.p. a § 211 ods. 2 O.s.p. v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá) a jednomyselne dospel k záveru, že odvolaniu žalobkyne nie je možné priznať úspech.

Podľa § 244 ods. 1 O.s.p. v správnom súdnictve preskúmajú sudy na základe žalôb alebo opravných prostriedkov zákonnosť rozhodnutí a postupu orgánov verejnej správy.

Podľa § 244 ods. 2 O.s.p. v správnom súdnictve preskúmavajú sudy zákonnosť rozhodnutí a postupov orgánov štátnej správy, orgánov územnej samosprávy, ako aj orgánov záujmovej samosprávy a ďalších právnických osôb, ako aj fyzických osôb, pokiaľ im zákon zveruje rozhodovanie o právach a povinnostiach fyzických a právnických osôb v oblasti verejnej správy (ďalej len „rozhodnutie správneho orgánu“).

Podľa § 4 ods. 3 zákona č. 576/2004 Z.z., poskytovateľ je povinný poskytovať zdravotnú starostlivosť správne. Zdravotná starostlivosť je poskytnutá správne, ak sa vykonajú všetky zdravotné výkony na správne určenie choroby so zabezpečením včasnej a účinnej liečby s cieľom uzdravenia osoby alebo zlepšenia stavu osoby pri zohľadnení súčasných poznatkov lekárskej vedy.

Podľa § 77 ods. 1 zákona č. 581/2004 Z. z., na konanie a rozhodovanie úradu sa vzťahujú všeobecné predpisy o správnom konaní (zákon č. 71/1967 Zb. o správnom konaní v znení neskorších predpisov), ak tento zákon neustanovuje inak.

Podľa § 3 ods. 1 Správneho poriadku, správne orgány postupujú v konaní v súlade so zákonmi a inými právnymi predpismi. Sú povinné chrániť záujmy štátu a spoločnosti, práva a záujmy fyzických osôb a právnických osôb a dôsledne vyžadovať plnenie ich povinností.

Podľa § 3 ods. 2 Správneho poriadku, správne orgány sú povinné postupovať v konaní v úzkej súčinnosti s účastníkmi konania, zúčastnenými osobami a inými osobami, ktorých sa konanie týka a dať im vždy príležitosť, aby mohli svoje práva a záujmy účinne obhajovať, najmä sa vyjadriť k podkladu rozhodnutia, a uplatniť svoje návrhy. Účastníkom konania, zúčastneným osobám a iným osobám, ktorých sa konanie týka musia správne orgány poskytovať pomoc a poučenia, aby pre neznalosť právnych predpisov neutrpelí v konaní ujmu.

Podľa § 3 ods. 3 Správneho poriadku, správne orgány sú povinné svedomite a zodpovedne sa zaoberať každou vecou, ktorá je predmetom konania, vybaviť ju včas a bez zbytočných prieťahov a použiť najvhodnejšie prostriedky, ktoré vedú k správne vybaveniu veci. Ak to povaha veci pripúšťa, má sa správny orgán vždy pokúsiť o jej zmiernenie vybavenie. Správne orgány dbajú na to, aby konanie prebiehalo hospodárne a bez zbytočného zaťažovania účastníkov konania a iných osôb.

Podľa § 3 ods. 4 Správneho poriadku, rozhodnutie správnych orgánov musí vychádzať zo spoľahlivo zisteného stavu veci. Správne orgány dbajú o to, aby v rozhodovaní o skutkovo zhodných alebo podobných prípadoch nevznikali neodôvodnené rozdiely.

Podľa § 32 ods. 1 Správneho poriadku, správny orgán je povinný zistiť presne a úplne skutočný stav veci a za tým účelom si obstaráť potrebné podklady pre rozhodnutie. Pritom nie je viazaný len návrhmi účastníkov konania.

Podľa § 34 ods. 1 Správneho poriadku, na dokazovanie možno použiť všetky prostriedky, ktorými možno zistiť a objasniť skutočný stav veci a ktoré sú v súlade s právnymi predpismi.

Podľa § 34 ods. 2 Správneho poriadku, dôkazmi sú najmä výsluch svedkov, znalecké posudky, listiny a ohliadka.

Podľa § 34 ods. 3 Správneho poriadku, účastník konania je povinný navrhnúť na podporu svojich tvrdení dôkazy, ktoré sú mu známe.

Podľa § 34 ods. 4 Správneho poriadku, vykonávanie dôkazov patrí správne orgánu.

Podľa § 34 ods. 5 Správneho poriadku, správny orgán hodnotí dôkazy podľa svojej úvahy, a to každý dôkaz jednotlivo a všetky dôkazy v ich vzájomnej súvislosti.

Podľa § 46 Správneho poriadku, rozhodnutie musí byť v súlade so zákonmi a ostatnými právnymi predpismi, musí ho vydať orgán na to príslušný, musí vychádzať zo spoľahlivo zisteného stavu veci a musí obsahovať predpísané náležitosti.

Podľa § 219 ods. 2 O.s.p., ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

Žalobkyňa v odvolaní namietala jednak neúplne zistený skutkový stav, nevypočutie lekárov v liečebnom procese na ústnom pojednávaní, poradcov, ktorí vyjadrovali svoje stanoviská a závery namiesto znaleckého posudku, resp. posudkov a z toho vyplývajúce nesprávne právne posúdenie veci a nepreskúmateľnosť rozhodnutia. Odvolací súd tieto námietky nepovažoval za opodstatnené. Stotožnil sa so záverom krajského súdu, že žalovaný postupoval správne a v súlade so zákonmi, keď do procesu výkonu dohľadu prizval dvoch erudovaných odborníkov - prof. MUDr. G. E., PhD., odborníka z medicínskeho odboru neurológia a prednostu Neurologickej kliniky Univerzitnej nemocnice v Martine, a

práve z dôvodu náležitého posúdenia prípadu vzhľadom na obsah námietok žalobkyne k protokolu aj doc. MUDr. O. E., CSc., FESC, odborníka z medicínskeho odboru kardiológia a hlavného odborníka Ministerstva zdravotníctva SR pre kardiológiu. Takýto postup žalovaného bol v súlade s § 43 ods. 4 zákona č. 581/2004 Z. z.

Z administratívneho spisu žalovaného nevyplýva, že by žalobkyňa predložila nejaký konkrétny relevantný dôkaz, ktorý by nejakým spôsobom spochybňoval odborný záver žalovaného a preto i podľa názoru Najvyššieho súdu SR neexistoval právny dôvod za daného skutkového stavu, aby žalovaný vo veci nariadil ešte aj znalecké dokazovanie. V tejto súvislosti správne konštatuje žalovaný, že s postavením odborníkov v danom medicínskom odbore a súdnych znalcov sa už vysporiadal aj Najvyšší súd SR v rozsudku č. k. 4Sžo/10/2008 zo dňa 26. februára 2009, ktorým bol potvrdený rozsudok Krajského súdu v Žiline č. k. 10S/207/2006-50.

Odvolací súd rovnako nezistil preskúmaním predloženého spisu, že žalovaný ako prvostupňový správny orgán nevykonával dostatočne dokazovanie, keď nevypočul žalobkyňu ako účastníka konania a nevypočul v liečebnom procese konajúcich lekárov. Žalobkyňa mala možnosť viackrát sa vyjadriť vo veci, a to nielen písomne, ale aj ústne, ako už bolo uvedené vo vyjadrení žalovaného. Žalovaný dal žalobkyňi ako účastníkovi konania aj v priebehu správneho konania možnosť vyjadriť sa k veci a k podkladom pre rozhodnutie na základe výzvy, obsiahnutej v upovedomení o začatí správneho konania zo dňa 29. septembra 2010. V rámci tejto výzvy sa však k zistenému skutkovému stavu a zadováženým dôkazom nevyjadrila ani nerealizovala žiadne zo svojich zákonných práv ako účastníka konania.

Odvolací súd z týchto dôvodov považuje za nedôvodné tvrdenie o nedostatočnom dokazovaní a nedodržaní § 34 Správneho poriadku. Vykonávanie dôkazov patrí správnomu orgánu, ktorý v každom štádiu konania skúma, či je potrebné ten-ktorý dôkazný prostriedok vykonať. V súlade so zásadou materiálnej pravdy a pri zachovaní zásady účelnosti a hospodárnosti, ak má žalovaný skutkový stav za dostatočne preukázaný a objasnený, nemusí vyhovieť návrhu na vykonanie ďalšieho dokazovania.

Vzhľadom na uvedené skutočnosti Najvyšší súd SR napadnutý rozsudok krajského súdu ako vecne správny potvrdil v zmysle § 219 ods. 1, 2 O.s.p. za použitia § 246c ods. 1 veta prvá O.s.p.

O trovách odvolacieho konania rozhodol Najvyšší súd SR podľa § 250k ods. 1 O.s.p. v spojení s § 224 ods. 1 O.s.p. za použitia § 246c ods. 1 veta prvá O.s.p. tak, že účastníkom ich náhradu nepriznal, pretože žalobkyňa v odvolacom konaní úspech nemala a žalovaný nemá na ich náhradu zákonný nárok.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku opravný prostriedok nie je prípustný.